

TANTÁRGYI TEMATIKA ÉS FÉLÉVI KÖVETELMÉNYRENDSZER

Tantárgy neve	Anyanyelvi nevelés és beszédművelés
Tantárgy kódja	BCG 1208
Meghirdetés féléve	2.
Kreditpont	4
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Imre Rubenné dr. főiskolai tanár
Tantárgy oktatója és beosztása	Kissné dr. Rusvai Julianna főiskolai tanár
Tantárgyfelelős intézet kódja	ÓTI

FÉLÉVES TEMATIKA:

Szemináriumi témák

1. szeminárium

A gyermeknyelvkutatás irányzatai. Az anyanyelv és gyermeknyelv meghatározása. A gyermeknyelv vizsgálata. Nyelvelsajátítási elméletek.

2. szeminárium

A „vad gyerekek” és a nyelvelsajátítás. A nyelv- és beszédfejlődés állomásai. A magzati kommunikáció

3. szeminárium

A preverbális szakasz sajátosságai. A kifejező sírás típusai. A gögicselés szerepe, sajátosságai. A gögicselés fejlődése

4. szeminárium

Az anyanyelv fejlesztése a gögicselés időszakában.

5. szeminárium

Az 1. zárthelyi dolgozat megírása

6. szeminárium

Az egyszavas kijelentések szakasza (10–18 hónap). A szómondatok, holofrázisok jellemzői

7. szeminárium

A holofrázisoktól a telegrafikus beszédig (12–24 hónapos kor). A telegrafikus beszéd jellemzői. Gyermeknyelvi hangtörvények. Beszédfejlesztő gyakorlatok 1–2 éves korban

8. szeminárium

A telegrafikus beszédétől hároméves korig (20-36 hónapos kor) A nyelv kialakulása alapfokon (3-4 éves kor)

9. szeminárium

Nonverbális kommunikáció csecsemő- és kisgyermekkorban. Anya–gyermek kommunikáció. A dajkanyelv jellemzői.

10. szeminárium

A 2. zárthelyi dolgozat megírása

11. szeminárium

Ejtéshibák, beszédhibák. A hangképzési bázis fogalma. A magyar hangképzési bázis jellemzői

12. szeminárium

A beszédleégzés, a beszélőszervek működése

13. szeminárium

Az élettani és a beszédleégzés összehasonlítása

14. szeminárium

A helyesejtési normákhoz igazodó beszéd gyakorlása: mondókák, kiszámolók, versmondás gyakorlása

TANTÁRGYI TEMATIKA ÉS FÉLÉVI KÖVETELMÉNYRENDSZER

Tantárgy neve	Anyanyelvi nevelés és beszédművelés
Tantárgy kódja	BCG 1208L
Meghirdetés féléve	2.
Kreditpont	4
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	0+2
Félévi követelmény	gyakorlati jegy
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Imre Rubenné dr. főiskolai tanár
Tantárgy oktatója és beosztása	Kissné dr. Rusvai Julianna főiskolai tanár
Tantárgyfelelős intézet kódja	ÓTI

FÉLÉVES TEMATIKA:

1. konzultáció: A gyermeknyelvkutatás irányzatai. Az anyanyelv és gyermeknyelv meghatározása. A gyermeknyelv vizsgálata. Nyelvelsajátítási elméletek. A „vad gyerekek” és a nyelvelsajátítás. A nyelv- és beszédfejlődés állomásai. A magzati kommunikáció. A preverbális szakasz sajátosságai. A kifejező sírás típusai. A gögicsélés szerepe, sajátosságai. A gögicsélés fejlődése. Az anyanyelv fejlesztése a gögicsélés időszakában. Az egyszavas kijelentések szakasza (10–18 hónap). A szómondatok, holofrázisok jellemzői. A holofrázisoktól a telegrafikus beszédig (12–24 hónapos kor). A telegrafikus beszéd jellemzői. Gyermeknyelvi hangtörvények. Beszédfejlesztő gyakorlatok 1–2 éves korban.

2. konzultáció: A zárthelyi dolgozat megírása. A telegrafikus beszéd hároméves korig (20–36 hónapos kor) A nyelv kialakulása alapfokon (3–4 éves kor). Nonverbális kommunikáció csecsemő- és kisgyermekkorban. Anya–gyermek kommunikáció. A dajkanyelv jellemzői. Ejtéshibák, beszédhibák. A hangképzési bázis fogalma. A magyar hangképzési bázis jellemzői. A beszédlégzés, a beszélőszervek működése. Az élettani és a beszédlégzés összehasonlítása. A helyesejtési normákhoz igazodó beszéd gyakorlása: mondókák, kiszámolók, versmondás gyakorlása.

FÉLÉVI KÖVETELMÉNYRENDSZER:

A foglalkozásokon történő részvétel:

- A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke a tantárgy heti kontakt óraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése:

- Zárthelyi dolgozat megírása a 2. konzultáción, szóbeli beszámoló és szabadon választott szépirodalmi alkotások (mese, vers) szövegének felolvasás a félév során.

A félévközi ellenőrzések követelményei:

- A zárthelyi dolgozat értékelésének határai: 50%, 60%, 75%, 90%. A dolgozat 50% alatti teljesítménye a tantárgy félévi érvénytelenségét vonja maga után.
- A hallgatók kiselőadásokat tartanak a megjelölt szakirodalom alapján, folyamatosan végzik a helyesejtési gyakorlatokat, és gyakorolják a felolvasást

Az érdemjegy kialakításának módja:

A félévi gyakorlati jegyet a felolvasások érdemjegye, valamint a zárthelyi dolgozat és a kiselőadás érdemjegyének számtani átlaga határozza meg. Amennyiben a zárthelyi dolgozat eredménye elégtelen minősítésű, a félév elégtelen gyakorlati jeggyel zárul. Elégtelen gyakorlati jegy javítása a Tanulmányi és vizsgaszabályzat szerint lehetséges.

Irodalom:

Gósy Mária (1998): Beszélgetünk a kisbabával! Nikol Gmk., Budapest.

Gósy Mária (2005): Pszicholingvisztika. Osiris Kiadó, Budapest.

Imre Rubenné (2015): A helyes kiejtés tanítása alsó tagozatban. Nyíregyházi Főiskola

Könyvkiadója, Nyíregyháza.

Lengyel Zsolt (1981): A gyermeknyelv. Gondolat Kiadó, Budapest.

Nyíregyháza, 2020. február 4.

TANTÁRGYI TEMATIKA ÉS FÉLÉVI KÖVETELMÉNYRENDSZER

Tantárgy neve	Gyermekirodalom
Tantárgy kódja	BCG 1218
Meghirdetés féléve	4.
Kreditpont	4
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	2+0
Félévi követelmény	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Kissné dr. Rusvai Julianna főiskolai tanár
Tantárgy oktatója és beosztása	Kissné dr. Rusvai Julianna főiskolai tanár
Tantárgyfelelős intézet kódja	ÓTI

FÉLÉVES TEMATIKA:

1. A gyermekirodalom fogalma, jellemzői, esztétikai, pedagógiai és pszichológiai aspektusai.
2. A gyermekirodalom és befogadója, olvasáspszichológiai vonatkozások A népköltészet és a gyermekirodalom kapcsolatai.
3. A gyermekfolklór műfajai: mondókák, lírai játékdalok, dramatikus játékszövegek.
4. A mondókák fajtái. A népi gyermekköltészet nyelvi, formai sajátosságai.
5. Népmesegyűjtők. A népmesék kutatása. Rendszerezése, népmese-katalógusok (AaTh, MNK).
6. A népmese fogalma, jellemző jegyei, motívumai. A népmese műfaji változatai.
7. A népmonda fogalma, fajtái, jellemzői. A népmonda és a népmese összehasonlítása. A népballada története, típusai. A népdalszövegek formai, nyelvi jellemzői.
8. A fabula története. A legjelentősebb fabulaírók. Klasszikus világirodalmi mesék: keleti mesegyűjtemények, európai mesék (Straparola, Perrault, a Grimm testvérek, Hauff)
9. A gyermekirodalom történetének áttekintése a kezdetektől a 21. századig. A magyar gyermekköltészet kezdetei, a gyermekvers jellemzői.
10. Az első magyar gyermekkönyv. Bezerédi Amália: Flóri könyve

11. Gyermekversek, verses mesék. Móricz Zsigmond, Móra Ferenc, Zelk Zoltán művei
12. Weöres Sándor, Nemes Nagy Ágnes, Tamkó Sirató Károly gyermekversei
13. A kortárs gyermekköltészet (Lackfi János, Tóth Krisztina, Varró Dániel). Gyermekverskötetek.
14. Műfajok és szerzők a gyermekprózában: mesék, gyermektörténetek.

FÉLÉVI KÖVETELMÉNYRENDSZER:

A foglalkozásokon történő részvétel: Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: kollokvium

A vizsga típusa: szóbeli

A vizsgára bocsátás feltétele: Beszámoló a megadott olvasmányokból, valamint a félév során 2 zárthelyi dolgozat legalább 51%-os teljesítése. A tervezett időpontok: március második hete és április harmadik hete. A dolgozatok 51% alatti teljesítése a tantárgy félévi érvénytelenségét vonja maga után.

Irodalom:

Bognár Tas: A magyar gyermekvers. Tankönyvkiadó, Budapest. 2001. 11–22, 56–57, 89–95, 166–172, 196–193, 298–304. p., ISBN 963 19 1249 3

Kádár Annamária: Mesepszichológia. Kulcslyuk Kiadó, Budapest. 2012. 43–65. p. ISBN 978 963 89419 6 1

Komáromi Gabriella (szerk.): Gyermekirodalom. Helikon, Budapest. 1999. 32–45, 72–83. p., ISBN 963 208 725 9

F. Kovács Ferenc: Mondóka, gyermekvers, esztétikum. Tankönyvkiadó, Budapest. 1986. 7–71. p., ISBN 963 17 9165 3

Lovász Andrea (szerk.): Navigátor. Kortárs gyermekirodalmi lexikon. Cerkabella, Szentendre. 2010. ISBN 978 961 9820 16 6

Ortutay Gyula (szerk.): Magyar folklór. Tankönyvkiadó, Budapest. 1979. 375–391, 205–257. p., ISBN 963 18 257 2

Végh Balázs Béla: A gyermekirodalom változatai. Komp-Press, Kolozsvár. 2007. ISBN 928 973 9373 80 7

Nyíregyháza, 2020. február 4.

TANTÁRGYI TEMATIKA ÉS FÉLÉVI KÖVETELMÉNYRENDSZER

Tantárgy neve	Gyermekirodalom
Tantárgy kódja	BCG 1218L
Meghirdetés féléve	4.
Kreditpont	4
Heti kontaktóraszám (elm. + gyak.)	2+0
Félévi követelmény	kollokvium
Előfeltétel (tantárgyi kód)	-
Tantárgyfelelős neve és beosztása	Kissné dr. Rusvai Julianna főiskolai tanár
Tantárgy oktatója és beosztása	Kissné dr. Rusvai Julianna főiskolai tanár
Tantárgyfelelős intézet kódja	ÓTI

FÉLÉVES TEMATIKA:

1. konzultáció: A gyermekirodalom fogalma, jellemzői, esztétikai, pedagógiai és pszichológiai aspektusai. A gyermekirodalom és befogadója, olvasáspszichológiai vonatkozások A népköltészet és a gyermekirodalom kapcsolatai. A gyermekfolklór műfajai: mondókák, lírai játékdalok, dramatikus játékszövegek. A mondókák fajtái. A népi gyermekköltészet nyelvi, formai sajátosságai. Népmesegyűjtők. A népmesék kutatása. Rendszerezése, népmese-katalógusok (AaTh, MNK). A népmese fogalma, jellemző jegyei, motívumai. A népmese műfaji változatai. A népmonda fogalma, fajtái, jellemzői. A népmonda és a népmese összehasonlítása. A népballada története, típusai. A népdalszövegek formai, nyelvi jellemzői.

2. konzultáció: A fabula története. A legjelentősebb fabulaírók. Klasszikus világirodalmi mesék: keleti mesegyűjtemények, európai mesék (Straparola, Perrault, a Grimm testvérek, Hauff). A gyermekirodalom történetének áttekintése a kezdetektől a 21. századig. A magyar gyermekköltészet kezdetei, a gyermekvers jellemzői. Az első magyar gyermekkönyv. Bezerédi Amália: Flóri könyve. Gyermekversek, verses mesék. Móricz Zsigmond, Móra Ferenc, Zelk Zoltán művei. Weöres Sándor, Nemes Nagy Ágnes, Tamkó Sirató Károly gyermekversei. A kortárs gyermekköltészet (Lackfi János, Tóth Krisztina, Varró Dániel). Gyermekverskötetek. Műfajok és szerzők a gyermekprózában: mesék, gyermektörténetek.

FÉLÉVI KÖVETELMÉNYRENDSZER:

A foglalkozásokon történő részvétel: Az előadások a képzés szerves részét képezik, így az Intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadásokon (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: kollokvium

A vizsga típusa: szóbeli

A vizsgára bocsátás feltétele: Sikeres beszámolók a megadott olvasmányokból.

Irodalom:

Bognár Tas: A magyar gyermekvers. Tankönyvkiadó, Budapest. 2001. 11–22, 56–57, 89–95, 166–172, 196–193, 298–304. p., ISBN 963 19 1249 3

Kádár Annamária: Mesepszichológia. Kulcslyuk Kiadó, Budapest. 2012. 43–65. p. ISBN 978 963 89419 6 1

Komáromi Gabriella (szerk.): Gyermekirodalom. Helikon, Budapest. 1999. 32–45, 72–83. p., ISBN 963 208 725 9

F. Kovács Ferenc: Mondóka, gyermekvers, esztétikum. Tankönyvkiadó, Budapest. 1986. 7–71. p., ISBN 963 17 9165 3

Lovász Andrea (szerk.): Navigátor. Kortárs gyermekirodalmi lexikon. Cerkabella, Szentendre. 2010. ISBN 978 961 9820 16 6

Ortutay Gyula (szerk.): Magyar folklór. Tankönyvkiadó, Budapest. 1979. 375–391, 205–257. p., ISBN 963 18 257 2

Végh Balázs Béla: A gyermekirodalom változatai. Komp-Press, Kolozsvár. 2007. ISBN 928 973 9373 80 7

Nyíregyháza, 2020. február 4.